

Det hendte i 2001

En årskavalkade trykket i Årbok for Den norske kirke

JANUAR 2001

14

Finnmarks-prestene Olav Berg Lyngmo og Arne Thorsen blir i Hålogaland lagmannsrett fradømt sine embeter etter å ha frasagt seg biskopens åndelige tilsyn.

17

Hele kongefamilien er til stede ved en minnegudstjeneste i Oslo domkirke på tiårsdagen for kong Olav V's død.

25

Den offentlige utredningen om dåpsopplæring i Den norske kirke sendes på høring til 120 kirkelige råd, organisasjoner og læreinstitusjoner. Kirkerådet er for første gang bedt om å administrere en bredt anlagt høring i kirkens egne organer.

31

Kirkerådet og Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon presenterer opplegget for gjennomføringen av årets menighetsrådsvalg på en pressekonferanse. Først blant en rekke valgtiltak er motivasjons- og forberedelseskurs for 3-4.000 menighetsrådsmedlemmer. Resultatet av en trivels- og motivasjonsundersøkelse blant et utvalg av dagens menighetsrådsmedlemmer legges fram.

FEBRUAR 2001

4

Kirkenes verdensråds tiår mot vold 2001-2010 lanseres under organisasjonens sentralkomitemøte i Berlin. Under en gudstjeneste i Keiser Wilhelms minnekirke fokuseres det på barn som er offer for vold, og her nevnes drapet på den 15 år gamle Benjamin Hermansen fra Holmlia i Oslo sammen med navn på andre unge som har vært ofre for vold i ulike deler av verden.

MARS 2001

14

Kirkene i Norge markerer med et seminar starten på «Tiåret mot vold – bygg freden 2001–2010».

APRIL 2001

16

En 88 timer og 25 minutter lang påskegudstjeneste med sammenhengende bibellesning avsluttes i Mona kirke, Bjørgvin, noe som gir plass i Guinness' rekordbok.

18

Nord-Hålogaland bispedømmeråd nominerer følgende kandidater til ny biskop: Oddmund Brundtland (58), Morten Fleischer (47), Herborg Finnset Heiene (40), Per Oskar Kjølaas (52), og Olav Øygard (45).

MAI 2001

21–22

Kirkerådet vedtar å arbeide videre med å endre reglene for utnevning av proster i Den norske kirke. Kirkemøtet i november 2000 uttalte prinsipielt at utnevning av biskoper og proster bør overføres til organ som har basis i kirkelige valg. Biskoper og proster utnevnes i dag av Kongen i statsråd.

23

Utredningen «Myndighetsrelasjoner i Den norske kirke» presenteres av en arbeidsgruppe oppnevnt av Kirkerådet 7. juni 2000 som en følge av Kirkemøtets behandling av «Kirkemøtets myndighet».

28

Bibelselskapet tildeler Bibelprisen 2001 til Ivar Skippervold for hans mangeårige virke med å formidle bibelhistorie som syngespill.

31

Kirkedepartementet bevilger i alt 9 millioner kroner til gjennomføring av høstens menighetsrådsvalg i Den norske kirke. Dette er første gang det bevilges sentrale midler til informasjons- og stimulerings tiltak i forbindelse med det kirkelige lokalvalget. Vel 6 av de 9 millionene går til menighetene til tiltak som kan bidra til å øke valgoppslutningen – størstedelen til tiltak i de 101 menighetene med valg samtidig med Stortingsvalget 9.-10. september 2001.

JUNI 2001

21–24

Det tredje Ungdommens Kirkemøte (UKM) holdes på Rødde folkehøgskole ved Trondheim. Ungdommens kirkemøte er et nasjonalt møtepunkt for dem som driver ungdomsarbeid, både i menigheter og organisasjoner. Kirkerådet har vedtatt at det vil bli gjennomført UKM annet hvert år heretter. Årets møte tok utgangspunkt i en helt åpen, visjonær samtale om hvilken kirke vi vil at ungdom skal møte. De eneste papirene som lå til grunn var en «betenkning» i form av en tegneserie om dagens situasjon og utfordringer.

JULI 2001

7

Landsmøtet i Norges KFUK/KFUM åpner for ledere som lever i samboerskap, og et stort mindretall vil også åpne for homofilt samboende som ledere.

AUGUST 2001

17

300.000 medlemmer av Den norske kirke får tilsendt valgkort i forbindelse med høstens menighetsrådsvalg. Det er første gang valgkort sendes ut foran et kirkelig valg, og dette er nå muliggjort ved opprettelse av et sentralt kirkelig medlemsregister. Valgkortene sendes direkte i posten til det enkelte stemmeberettigede kirkemedlem.

19

Slutføringen av gjenreisingsarbeidene i Nidarosdomen feires 132 år etter at de startet.

25

Kronprins Haakon og Mette-Marit Tjessem Høiby blir viet i Oslo domkirke av Oslo biskop Gunnar Stålsett. Vigselstalen om kjærligheten vekker internasjonal interesse for sin innlevelse i de to unges livssituasjon.

27

Mellomkirkelig råd for Den norske kirke beklager i en uttalelse sterkt at valgkampen hittil i så stor grad har handlet om avgifter, skatter og muligheter for forbruk for alle. Det er uverdigg å gjøre et Stortingsvalg til valg mellom små ting sett i et globalt perspektiv, heter det i uttalelsen.

SEPTEMBER 2001

9

101 av Den norske kirkes menigheter deltar i en prøveordning med menighetsrådsvalg samtidig med stortingsvalget. Gjennomsnittlig deltar 8,4 prosent av de stemmeberettigede ved valget i disse menighetene. For prøvemenighetene er det gjennomsnittlig 275 velgere bak hvert menighetsråd, mens det ved siste valg i 1997 bare var 67.

9

Tiller kirke i Nidaros får betydelige skader i en antatt påsatt brann.

16

Ledere for alle store tros- og livssynssamfunn i Norge deltar i en markering mot terror i Universitetets Aula i Oslo etter terrorangrepet mot USA 11. september, hvor blant annet World Trade Center i New York ble lagt i ruiner.

16

I forbindelse med krisen som har rammet det amerikanske folk gjennom terrorangrepene, er det norske folk oppfordret av biskopene til å søke til søndagens gudstjeneste for å be og få hjelp til å bearbeide inntrykkene fra det som er skjedd. Biskopene har laget en hilsen til menighetene og til folket og en veiledning om bruk av kirkene.

21

Bispemøtet kommer med uttalelsen «Sammen mot terrorisme. Et ord fra Den norske kirkes biskoper etter terrorangrepene i USA».

OKTOBER 2001

12

Komiteen for internasjonale spørsmål (KISP) under Mellomkirkelig råd for Den norske kirke kommer på sitt møte 11.–12. oktober med en uttalelse om kampen mot internasjonal terrorisme som karakteriserer krigshandlingene mot Afghanistan etisk betenkelige og strategisk ukloke.

14–21

Menighetsrådsvalg holdes i alle menigheter som ikke hadde valg samtidig med stortingsvalget 9.–10. september.

17

I et brev til proster i områder der det er muslimske menigheter, sies det at kirken også vil kunne være en bro over fra de muslimske miljøene til andre deler av det norske samfunn. Det pekes i brevet særlig på den mulighet som kirke-skole-samarbeidet representerer. Brevet er undertegnet av Kirkerådets direktør Erling J. Pettersen og Mellomkirkelig råds generalsekretær Stig Utne.

26

«Opptrappingsplan for kirkelig bemanning i Den norske kirke» er ferdig og oversendes oppdragsgiveren Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet. For å kunne beregne stillingsbehovet i Den norske kirkes menigheter, tar Kirkerådet utgangspunkt i en «modellmenighet». Denne har 5.000 medlemmer og er bemannet med 2 prester, 1 kateket, 1 diakon, 1 kirkemusiker og 1 administrativ medarbeider, 1/2 kirketjener og 1/3 klokker. Denne regnemodellen medfører at det totalt er behov for 2.659 nye årsverk i Den norske kirke.

NOVEMBER 2001

11

HKH Prinsesse Märtha Louise og biskop Gunnar Stålsett deltar på jubileumsgudstjeneste i Oslo domkirke i forbindelse med at Kirkens ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep fyller fem år. Tidligere het det Kirkelig Ressurscenter for Mishandlede kvinner, og senteret ble etablert i samarbeid mellom Kirkerådet, Norges KFUK og Diakonissehuset Lovisenberg.

12–19

Kirkemøtet holdes for første gang på Lillehammer. Walter Altmann taler ved åpningsgudstjenesten og kirkestatsråd Valgerd Svarstad Haugland og kirkerådsleder Gunvor Kongsvik taler ved åpningen av møtets forhandlinger. Hovedtema på møtet er frivillig medarbeiderskap. På åpningsdagen markeres temaet med en sesjon der menighetsprest Per Arne Dahl snakker om å bygge menighet i en folkekirke. Delegationene spiller et spill med 60 spørrekort med påstander om hva som kjennetegner en levende menighet.

14

De kirkeaktive som gruppe er mer orientert mot miljøvern enn befolkningen samlet sett. Det er en hovedkonklusjon i en fersk rapport med tittelen «Grønn vekkelse?» som blir presentert på Kirkemøtet. Stiftelsen Kirkeforskning ved forsker Pål Ketil Botvar har laget rapporten på oppdrag fra Kirkerådet. Rapporten viser at de kirkeaktive fremstod som ganske miljøbevisste også på begynnelsen av 1990-tallet. Siden den gang har engasjementet blant de kirkeaktive økt.

16

Kirkemøtet vedtar en uttalelse om situasjonen etter terrorangrepene 11. september og krigføringen i Afghanistan. Uttalelsen ble vedtatt med 75 mot 5 stemmer.

Ved innledningen av Kirkemøtet 12.11 ba Hamar biskop, Rosemarie Köhn Kirkemøtet om å komme med en uttalelse om bombingene av Afghanistan. Dette forslaget ble sendt videre til en av Kirkemøtets faste komiteer som forberedte uttalelsen.

17

Kirkemøtet vedtar en ny forpliktelse til engasjement i forbruks- og rettferdsspørsmål. Måten vi forholder oss til disse spørsmålene på, synliggjøre om vi tjener Gud eller mammon, mener Kirkemøtet.

19

Kirkemøtet vedtar følgende satsingsområder for Den norske kirke i perioden 2002–2005: Dåpsopplæring, diakoni, ung i kirken, medarbeiderskap.

23

Den nye «Organistenes gudstjenestebok» presenteres. Boka dekker all liturgisk musikk til gudstjenesten, og avløser en mengde løse hefter. Den liturgiske spilleboka, som utgis av Verbum, er nest siste produkt i liturgireformen som ble igangsatt i 1965. Det eneste som gjenstår, er et veiledningshefte til «Norsk kantoribok».

29

Dåpsopplæringsprisen deles ut for første gang. Prisen er opprettet av Institutt for Kristen Oppseding og tilfaller tiltak som styrker kirkens undervisningsarbeid.

DESEMBER 2001

12-13

Bispemøtet samlet i Tromsø uttrykker glede over at det er inngått forlovelse mellom HKH prinsesse Märtha Louise og herr Ari Behn, og ønsker Guds velsignelse over deres framtid sammen.

På bakgrunn av de siste ukers opptrapping av volden i Israel og i de palestinske områdene drøfter Bispemøtet den aktuelle situasjon for de kristne kirkene i regionen og vedtar å skrive brev til biskop i Den lutherske kirke i Jerusalem, Munib A. Younan, og til andre kirkeledere i Jerusalem.

14-16

En ny permanent samtalegruppe mellom Den norske kirke og Den russisk ortodokse kirke møtes for første gang.